

ДЕРЖАВНИЙ АРХІВ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ

**ПРАЦІ
ДЕРЖАВНОГО АРХІВУ
ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ**

серію засновано у 2000 році

Том XXXIII

Редакційна колегія серії:

Ніточко І.І. (голова), к.і.н. Білоусова Л.Г.(заступник голови),
д.і.н. Боряк Г.В., д.і.н. Гребцова І.С., д.і.н. Матяш І.Б.,
д.і.н. Сапожников І.В., д.і.н. Хмарський В.М.,
к.і.н. Барвінська П.І., к.і.н. Левченко В.В.,
к.і.н. Синявська О.О., к.і.н. Томазов В.В.,
к.і.н. Щетников В.П., Алексеєва В.Ю.

Редакційна колегія тому:

к.і.н. Білоусова Л.Г. (голова), Березін С.Є., Герасимова С.М.,
Желясков С.А., Мартиненко О.В.

ОДЕСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ

ДЕРЖАВНИЙ АРХІВ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ

ЗВЕДЕНИЙ КАТАЛОГ МЕТРИЧНИХ КНИГ

ВИПУСК I

1797-1939

ПРАВОСЛАВ'Я
КАТОЛИЦИЗМ
ПРОТЕСТАНТИЗМ
ВІРМЕНСЬКЕ СПОВІДАННЯ
ІУДАЇЗМ
ІСЛАМ

Одеса
Прес-кур'єр
2011

ББК 63,3 (4 укр) 51-294
Д-99
УДК 974.74-25

Державний архів Одеської області. Зведений каталог метричних книг. Випуск І. 1797-1939. Одеса: Прес-кур'єр, 2011. – 424 с. – (Праці Державного архіву Одеської області: т. 33).
ISBN 978-966-2512-09-0

Автори та упорядники: к.і.н. Білоусова Л.Г. (керівник проекту),
Березін С.Є., Герасимова С.М., Давтян Д.А., Єлізаров С.П.,
Желясков С.А., Корецька О.А., Мартиненко О.В.,
Набока О.М., Паніван Г.М., Чилей О.П.

Рецензенти: д.і.н. Боряк Г.В., к.і.н. Томазов В.В.

Науковий редактор: к.і.н. Білоусова Л.Г.

Науковий консультант: Желясков С.А.

Технічний редактор: Березін С.Є.

Комп'ютерний набір: Алексеева Г.В., Білоусова Л.Г., Бубликова Л.П.,
Герасимова С.М., Єлізаров С.П., Набока О.М., Штепко О.Ю.

Коректор: Гарліцька Л.А.

*Рекомендовано до друку Науково-методичною радою
Державного архіву Одеської області (протокол № 5 від 15.07.2011 р.)*

Перший випуск „Зведеного каталогу метричних книг” включає переліки наявних у Державному архіві Одеської області метричних книг за період з кінця XVIII сторіччя по 1939 рік: православних церков міста Одеси та передмість, які на теперішній час знаходяться у територіальних межах міста Одеси; військових формувань і шпиталів, пароплавів; римо-католицьких церков м. Одеси, м. Балти Подільської губернії та с. Красна Бессарабської губернії; євангелічно-лютеранських, реформатських церков Херсонської, Катеринославської, Таврійської і Бессарабської губернії; вірменської церкви міста Одеси; рабинатів міст Одеси, Балти, синагог єврейської колонії Абазівки і села Піщана Балтського повіту Подільської губернії; мечеті міста Одеси; старообрядців; євангельських християн та інших релігійних груп («сектантів»); метричні книги Одеської міської управи про громадян, що не визнавали духовних осіб.

Каталог метричних книг доповнено додатками: витягом із «Законів про стани» про акти станів та форми метричних книг (1894 р.); відомостями про православні церкви Одеського градоначальства за довідковою книгою Херсонської єпархії (1906 р.); анованим переліком культових установ м. Одеси; описами фондів і покажчиками до метричних книг лютеранських та католицьких парафій; переліком синагог і єврейських молитовних будинків м. Одеси (1892-1894 рр.). До видання укладено загальний географічний покажчик.

Довідник розрахований на широкий загал користувачів і є особливо цінним для тих, хто вивчає історію релігійних установ України та здійснює генеалогічні дослідження.

© Державний архів Одеської області, 2011
© Колектив упорядників та авторів, 2011
ISBN 978-966-2512-09-0
© Березін С.Є., Замойська О.В., оригінал-макет, 2011

 З М І С Т

ПЕРЕДМОВА (Л.Г. Білоусова)	9
РОЗДІЛ I. ХРИСТІЯНСТВО	
ПРАВОСЛАВ'Я	13
Фонд 37: Херсонська духовна консисторія (Березін С.Є., Білоусова Л.Г., Герасимова С.М., Желясков С.А., Набока О.М., Паніван Г.М.)	13
Церкви міста Одеси (метричні книги за 1797 – 1926 рр.)	
<i>Андріївська церква при Духовній семінарії (1878-1911)</i>	13
<i>Благовіщенська церква при Благовіщенському сирітському будинку (1847-1920)</i>	13
<i>Вознесенська міщанська церква (1902-1919)</i>	14
<i>Вознесенська церква на Слобідці-Романівці (1888-1920)</i>	15
<i>Воскресенська (цвинтарна) церква на Середньому Фонтані (1851-1921)</i>	15
<i>Всіхсвятська церква на I-му (Старому) Міському цвинтарі (1847-1920)</i>	16
<i>Входоіерусалимська церква на Тираспольській заставі (1858-1920)</i>	17
<i>Георгіївська церква при Юнкерському училищі (1879-1889);</i>	18
<i>Григоріє-Богословська церква (1919-1920)</i>	18
<i>Дмитрівська церква на II-му (Новому) Християнському цвинтарі (1888-1919);</i>	18
<i>Дмитрівська церква Херсонсько-Одеського Єпархіального будинку (1910-1914)</i>	19
<i>Іоакінфівська церква (1917-1919);</i>	19
<i>Казанська церква на Пересипу (1846-1919)</i>	19
<i>Кирило-Мефодіївська церква при Духовному училищі (1919-1920)</i>	21
<i>Кирило-Мефодіївська церква при Кадетському корпусі (1902-1919)</i>	21
<i>Костянтино-Єленівська церква на Великому Фонтані (1902-1919)</i>	21
<i>Миколаївська карантинно-портова церква (1824-1919)</i>	22
<i>Миколаївська церква на Пересипу по Балтській дорозі (1905-1918);</i>	23
<i>Миколаївська церква при Будинку працелюбності (1917-1920)</i>	23
<i>Миколаївська церква у Ботанічному саду (1890-1920)</i>	23
<i>Миколаївська церква при Міському сирітському будинку (1889)</i>	24
<i>Михайлівська церква при Михайло-Семенівському сирітському будинку (1891-1895)</i>	24
<i>Михайлівська церква Жіночого монастиря (1840-1891)</i>	24
<i>Михайлівська церква на Молдаванці (1820-1920)</i>	25
<i>Олександринська церква при Інституті благородних дівиць (1875)</i>	26
<i>Олександринська церква при II-му дівочому училищі (1919-1921)</i>	26
<i>Олександринська церква при IV-й чоловічій гімназії (1919-1920)</i>	27
<i>Олександро-Невська тюремна церква (1830-1919)</i>	27
<i>Олександро-Невська церква Військового шпиталю (1881-1920)</i>	28
<i>Олександро-Невська церква при Комерційному училищі (1885-1890)</i>	28
<i>Олександро-Невська церква при Новоросійському університеті (1875-1919)</i>	28
<i>Олександро-Невська церква Притулку піклування про неімущих (1890-1919)</i>	29
<i>Олексіївська церква на Молдаванці (1884-1920)</i>	29

Пантелеймонівська церква на Куяльницькому лимані (1885-1919)	30
Петропавлівська церква на Молдаванці (1830-1920)	31
Покровська церква (1808-1919)	32
Покровська Старообрядницька церква (1800-1802, 1884-1919)	33
Покровська церква графа Толстого (1888)	34
Покровська церква Виправного притулку малолітніх злочинців (1919-1920)	34
Преображенський кафедральний собор (1797-1920)	34
Різдва Христова церква при Міській лікарні (1816-1919)	36
Різдво-Богородицька церква на Слобідці-Романівці (1850-1920)	38
Свято-Духівська церква (1919-1920)	38
Серафимівська церква на III-му Християнському цвинтарі (1915-1919)	39
Сергіївська церква при Артилерійському училищі (1917-1919)	39
Скорбященська церква при Стурдзівській громаді сердобольних сестер (1854-1919)	39
Стефанівська церква 4-ої стрілецької бригади / Військовий собор (1894-1920)	40
Стрітенська церква (1847-1920);	40
Троїцька Грецька церква (1799-1920)	42
Троїцька церква на Кривій Балці (1885-1920)	43
Успенська церква (1814-1925)	44
Успенський монастир (1835-1844)	45
Хрестовоздвиженська церква на Пересипу (1863-1920)	45
Метричні книги пароцлавів (1900-1902) (Желясков С.А.)	46
Пересувні церкви військових формувань і шпиталів (1906-1918) (Желясков С.А.)	48
Православні та протестантські релігійні групи (1912-1921)	52
Не визнавали релігії (1917-1919)	52
ВІРМЕНСЬКЕ /ВІРМЕНО-ГРИГОРІАНСЬКЕ/ СПОВІДАННЯ	53
Фонд 924: Вірменська Апостольська церква імені Григорія Просвітителя міста Одеси (1845 - 1922) (Білоусова Л.Г., Давтян Д.А.)	53
РИМО-КАТОЛИЦИЗМ	
Фонд 628: Римо-католицькі парафіяльні церкви м. Одеси, сс. Мангейм, Северинівка Херсонської губернії (1814-1835, 1819-1835, 1847, 1876-1878) (Білоусова Л.Г.)	54
Фонд 921: Римо-католицька парафіяльна церква (костел) міста Балти Подільської губернії (1848 - 1920) (Білоусова Л.Г.)	54
Фонд 925 (I-447): Римо-католицький костел с. Красна Аккерманського (Четатя-Албе) повіту, Бессарабія (1917-1939) (Білоусова Л.Г.)	55
ПРОТЕСТАНТИЗМ	56
Фонд 630: Євангелічно-лютеранська парафія церкви (кірхи) Св. Павла у місті Одесі (1811-1829) (Білоусова Л.Г., Герасимова С.М., Корецька О.А.)	57
Фонд 894: Євангелічно-лютеранські парафії міста Одеси, німецьких поселень Херсонської, Бессарабської, Катеринославської і Таврійської губерній; Євангелічно-реформатські парафії м. Одеси та с. Нейдорф (Карманове) Тираспольського повіту Херсонської губернії (1897-1917) (Білоусова Л.Г.)	59

I. Євангелічно-лютеранські парафії

Херсонська губернія:	59
Одеська	59
Бергдорфська	60
Глюкстальська (Глікстальська, Глинне)	60
Гофнунгстальська	60
Кассельська	61
Нейфрейдентальська	61
Фрейдентальська (Миколаївська)	62
Бессарабська губернія:	
Арцизька	62
Бенкендорфська (Бенкендорф-Аккерманська, Бенкендорф-Постальська, Посталь-Бенкендорфська, Постальська)	62
Ейгенгеймська (Бенкендорф-Ейгенгеймська, Постальська, ад'юнктура Ейгенгейм)	63
Клястіцька	63
Саратська	64
Тарутинська	64
Тарутинська, ад'юнктура Албота	64
Фер-Шампенуазька	64
Фер-Шампенуазька, ад'юнктура Ново-Сарата	65
Фунда-Сарацика	65
Катеринославська губернія:	
Йозефстальська (Йосипівська)	65
Олександрівська філіальна (філія Йозефстальської)	66
Людвігстальська	66
Розенфельдська	67
Таврійська губернія:	
Бердянська (Нейштутгарт-Бердянська)	67
II. Реформатські (євангелічно-реформатські парафії):	
Одеська (м. Одеса)	68
Нейдорфська (с. Карманове)	68

РОЗДІЛ II. ІУДАЇЗМ

Фонд 39: Одеський міський рабинат (1846-1847, 1854, 1875-1920) (Білоусова Л.Г.)	69
Фонд 920: Балтський міський рабинат (1862-1918) (Білоусова Л.Г.)	73
Фонд 923: Синагоги і єврейські молитовні будинки Балтського повіту Подільської губернії (єврейська колонія Абазівка, с. Піщана) (1879 - 1918) (Білоусова Л.Г.)	74

РОЗДІЛ III. ІСЛАМ (МУСУЛЬМАНСТВО, МАГОМЕТАНСТВО)

Фонд 731: Мечеть міста Одеси (1849-1917) (Білоусова Л.Г.)	75
--	-----------

РОЗДІЛ IV. ПУБЛІКАЦІЇ НА МАТЕРІАЛАХ МЕТРИЧНИХ КНИГ

<i>Білоусова Л.Г.</i> Метричні книги у Державному архіві Одеської області	76
<i>Желясков С.А., Левченко В.В.</i> Метричні книги Олександрівської церкви Імператорського Новоросійського університету як історичне джерело: статистичне, джерелознавче та історично-демографічне дослідження	91
<i>Желясков С.А.</i> Вознесенская мещанская церковь города Одессы: историческая справка	98
<i>Белоусова Л.Г.</i> Одесская Греческая Свято-Троицкая церковь: история и документальное наследие	101

ДОДАТКИ

Додаток 1 «Законы о состояниях»: Книга Вторая «Об актах состояний» с приложениями форм метрических книг (1894 р.)	116
--	-----

Додаток 2. Православні церкви міста Одеси і передмість за довідником «Справочная книга Херсонской епархии» (Одеса, 1906 р.)	143
--	-----

Додаток 3. (<i>Герасимова С.М., Желясков С.А., Корецька О.А.</i>) А. Перелік установ релігійного культу, метричні книги яких зберігаються у Державному архіві Одеської області	165
Б. Перелік установ релігійного культу міста Одеси, які існували, але не вели метричні книги або ці книги не збереглися	177

Додаток 4. Фонд 630: Євангелічно-лютеранська парафія церкви (кірхи) Св. Павла у місті Одесі: опис 1 (<i>Білоусова Л.Г., Герасимова С.М., Корецька О.А.</i>)	181
--	-----

Додаток 5. Фонд 894: Євангелічно-лютеранські парафії міста Одеси, німецьких поселень Херсонської, Бессарабської, Катеринославської і Таврійської губерній; Євангелічно-реформатські парафії міста Одеси та с. Нейдорф (Карманове) Тираспольського повіту Херсонської губернії (1897-1917), опис 1: покажчик до справ (<i>Білоусова Л.Г.</i>)	193
---	-----

Додаток 6. Метричні книги римо-католицької церкви німецької колонії Мангейм (фонд 628) (<i>Білоусова Л.Г., Єлізаров С. П.</i>)	
6.1. Фонд 628, оп. 1, спр. 2:	
А. Актові записи про шлюб за 1811-1847 роки	274
Б. Іменний покажчик до актових записів про шлюб за 1811-1847 роки Мангеймського костелу	297
6.2. Фонд 628, оп. 1, спр. 3: Актові записи про народження за 1819-1835 роки Мангеймського костелу	322

Додаток 7. Перелік синагог і єврейських молитовних будинків в Одесі 1890 – 1894 рр. у за матеріалами Канцелярії одеського градоначальника та Одеської міської управи (<i>Білоусова Л.Г.</i>)	403
---	-----

ГЕОГРАФІЧНИЙ ПОКАЖЧИК	408
------------------------------	-----